

INKOM

2015 -10- 2 3

Förvaltningschefer med ansvar för
särskilda boenden

Äldreförvaltningen

Dnr 150-625/2015

Förslag till:

Överenskommelse för omhändertagande av avlidna (bårhusförvaring)

Stockholms läns landstings hälso- och sjukvårdsförvaltning har nu tagit fram ett förslag till överenskommelse mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningen, bårhusen och kommunerna i Stockholms län gällande kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning när en person avlider inom kommunernas särskilda boendeformer.

KSL skickar nu ut förslaget på en tjänstemannaremiss till alla kommunerna i Stockholms län.

Bakgrund

Kommunen är sjukvårdshuvudman för kommunens särskilda boenden och är därmed också ansvarig för personer som avlider där. I övriga fall (dvs om någon avlider på sjukhus, på allmän plats eller i ordinärt boende) ansvarar Landstinget.

Landstinget har inte tidigare tagit ut någon avgift av kommuner som nyttjat landstingets bårhus för förvaring av avlidna, men i och med att landstinget såg över sina rutiner kring omhändertagande av avlidna började man fakturera kommunerna för detta. Det gjordes från 1 januari 2013 utan att landstinget informerade kommunerna om det innan. Detta ledde till att en del kommuner har betalat fakturorna och andra har inte gjort det.

I mars 2014 bjöd landstinget in de kommuner som inte betalat fakturor till ett möte. Mötet resulterade i en muntlig överenskommelse om att landstinget skulle ta fram ett förslag på en överenskommelse mellan kommunerna och landstinget som reglerar kostnadsfördelningen för bårhusförvaringen. På mötet bestämdes också att inga kommuner skulle behöva betala bårhusfakturor innan en överenskommelse fanns på plats.

I samband med detta fick KSLs kansli i uppdrag av KSLs sociala välfärdsberedning att samla kommunerna i arbetet med överenskommelsen. Förvaltningschefer i länet utsåg personer till en arbetsgrupp. Arbetsgruppen hade ett möte i juni 2014 där man gick igenom vad kommunen ville att en överenskommelse skulle innehålla. Denna information skickades till landstinget. Gruppen beslutade också att avvakta förslag till överenskommelse. KSL och arbetsgruppen har haft möjlighet att lämna synpunkter på olika förslag till överenskommelse vid flera tillfällen. Detta har nu omarbetats till nuvarande version.

Varför ska vi ha en överenskommelse?

Det är angeläget att kostnader, rutiner och ansvarsfördelningen tydliggörs och att det blir en enhetlig hantering för alla kommuner i länet. Som det ser ut idag betalar en del kommuner sina fakturor och andra gör det inte, vilket kan upplevas som orättvist. Den situationen är inte hållbar.

Innehåll

Överenskommelsen innehåller ansvarsfördelning, kostnader för bårhusförvaring och administrativa rutiner gällande bårhusförvaring på landstingens bårhus. Målgruppen är personer som avlidit inom särskilt boende där kommunen är sjukvårdshuvudman.

Synpunkter från KSL

Redan nu vill KSL påpeka några saker som vi har synpunkter på i förslaget och som vi kommer framföra till landstinget. Det är synpunkter enligt nedan:

- I dokumentet under rubriken "Kommunens ansvar" finns ett stycke som handlar om att kommunen är skyldig att informera om ändring av telefonnummer. KSL anser att samma skyldighet bör gälla för landstinget.
- Under rubriken "kommunens ansvar" finns ett stycke som lyder "Ansvarig läkare underrättar kommunen inom 10 dagar för fortsatt handläggning i de fall som det saknas företrädare för dödsboet (anhöriga, närstående m.fl) Se bilaga 1". Denna text bör flyttas till att ligga under rubriken "landstingets ansvar".
- Bilaga 1 (här nämnd som bilaga 14) "underlag till kommunens dödsboudredare..." bör tas bort från överenskommelsen. Det räcker med en hänvisning till att blanketten finns i handboken, dvs i landstingets interna rutin.
- Underskriftsbilagan där alla kommuner ska skriva på kan tas bort. För kommunernas del likställs taget beslut (protokollsutdrag) med namnunderskrift.

Tidsplan

KSL kommer att sammanställa remissvaren och föreslå förändringar i överenskommelsen utifrån det. I februari 2016 förväntas KSLs styrelse att ta ställning till en slutversion som sedan rekommenderas till kommunerna. Varje kommun fattar sedan beslut om att anta överenskommelsen. Överenskommelsen börjar gälla i respektive kommun när beslut har tagits.

Svarsperiod

Remissvaren ska vara inkomna **senast den 13 november 2015**.

Synpunkter kan vara stort och smått, alla synpunkter är viktiga och välkomna!

Frågor

Vid frågor, kontakta Anna Nerelius, processledare
e-post: anna.nerelius@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Gunilla Hjelm Wahlberg
verksamhetschef välfärdsutveckling

Anna Nerelius
processledare

Överenskommelse mellan hälso-och sjukvårdsförvaltningen och juridisk person för bårhus inom Stockholms läns landsting samt kommunerna i Stockholms län för omhändertagande av avlidna

Parter: Stockholms läns landsting genom Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning, organisationsnummer 232100-0016, bårhusansvarig organisation samt xx kommun, organisationsnummer 000000-0000.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1. Inledning	3
1.1 Överensommelsens syfte.....	3
1.2 Målgrupp	3
2. Omfattning.....	3
2.1 Bårhusens ansvar	3
2.2 Kommunens ansvar	4
2.3 Landstingets ansvar.....	5
3. Kostnad för omhändertagande och bårhusplats.....	5
4. Tillgänglighet.....	5
5. Fakturering	6
6. Betalningsvillkor	6
7. Ansvar för skada eller förlust.....	6
8. Force majeure	6
9. Tvist	6
10. Uppföljning.....	7
11. Revidering	7
12. Avtalstid, uppsägning och omförhandling	7

1. Inledning

Enligt 1 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) innefattas i hälso- och sjukvård att ta hand om avlidna. I samband med att Rättsmedicinalverket upphörde med att ansvara för omhändertagandet av avlidna 1990 och att Ädelreformen trädde 1992 i kraft kom kommunerna som sjukvårdshuvudman att ha ansvar för att ta hand om personer som avlidit i särskilda boendeformer (18 § 1 st HSL).

Sveriges kommuner och landsting (SKL) har i Cirkulär 1998, 2005:27 tydliggjort kommunernas ansvar och kostnader i samband med omhändertagande av avlidna.

Från och med 1 oktober 2015 kommer kommunernas hälso- och sjukvårdsansvar även innefatta personer som avlider på i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS (lagen om stöd och service).

1.1 Överenskommelsens syfte

Syftet med denna överenskommelse är att tydliggöra kostnader, administrativa rutiner och ansvarsfördelning gällande bårhusförvaring.

1.2 Målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är personer som avlidit inom Stockholms läns kommuners särskilda boendeformer för service och omvårdnad av äldre enligt SoL och i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS (det senare från den 1 oktober 2015). Kommun är som huvudman skyldig att ansvara för transport och förvaring av avlidna och reglerar detta i sina avtal med entreprenör.

2. Omfattning

2.1 Bårhusens ansvar

Bårhusen i Stockholms läns landsting tillhandahåller lämpliga lokaler och uppfyller de krav som ställs i enlighet med landstingets regelverk för omhändertagande och förvaring av avlidna. I bårhusen vid Danderyds sjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset –Solna och Huddinge, Södersjukhuset och St Görans sjukhus,- Unilabs AB, kan den avlidne balsameras. Vid dessa lokaler är verksamheten certifierat eller ackrediterad.

Bårhuset i Norrtälje utför även balsamering i egen regi.

Vid Södertälje sjukhus tillhandahålls bårhus och utrymme för kistläggning och svepning. Vid behov av balsamering utförs den på Karolinska universitetssjukhusets bårhus i Huddinge.

Vid platsbrist eller ombyggnation förbehåller sig landstinget att kunna anvisa annat bårhus, efter vad som följer av närhetsprincipen.

2.2 Kommunens ansvar

Kommunen är som sjukvårdshuvudman ansvarig för omhändertagande av personer som avlidit i enligt med kap. 1.2 målgrupp.

Den avlidne ska vara omhändertagen och iordningställd inför transport till bårhuset i enlighet med bilaga 11. » www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Foldern "När någon avlidit, till dig som närstående information och praktiska råd" ges till närstående i samband med dödsfallet. » www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Bårhusremiss extern ska vara ifylld, bilaga 5. » www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kombikod* ska anges i bårhusremissen där det framgår vem som ska debiteras för omhändertagandet av den avlidne. Kombikod erhålls av respektive juridisk persons som ansvarar för bårhus ekonomiavdelning. Varje kommun ansvarar för att kontakta respektive bårhus ekonomiavdelning för att få en kombikod som överensstämmer med fakturaadress.

Avvikelse rapport se bilaga 10 i Handboken Omhändertagande av avlidna
» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Kvittens, se bilaga 6 i Handboken Omhändertagande av avlidna
» www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

Ansvarig läkare underrättar kommunen inom 10 dagar för fortsatt handläggning i de fall som det saknas företrädare för dödsboet (anhöriga, närstående m.fl) Se bilaga 1.

Att informera hälso- och sjukvårdsförvaltningen om ändring av telefonnummer för jourorganisation för stadsdelsnämnderna i Stockholm/Stockholm stad och övriga kommuner i Stockholms län, med anledning av omhändertagande av anhöriga, barn, husdjur, egendom mm, se bilaga 12 i Handboken Omhändertagande av avlidna » www.vardgivarguiden.se/omhandertagande/avliden/

2.3 Landstingets ansvar

Stockholms läns landsting tar över hälso- och sjukvårdsansvaret och kostnadsansvaret vid följande fall:

- om en klinisk obduktion ska utföras
- om explosivt material exempelvis en pacemaker ska tas bort

I samband med detta omhändertagande kommer den avlidne att balsameras utan att dödsboet debiteras.

Av landstinget anvisad transportör ska anlitas vid detta tillfälle för transport till bårhus.

Kontakt etableras med kommun i de fall när det saknas företrädare för dödsboet.

* Med kombikod avses ett kundregister över vårdenheter kombinerad inrättning, klinik och avdelningskod. Koden används för att identifiera en vårdenhet till lägsta nivå.

3. Kostnad för omhändertagande och bårhusplats

Avgiften för bårhusplats beslutas av respektive Vårdgivare** som ansvarar för sin bårhusverksamhet. ***

AVGIFT 2015

Karolinska Universitetssjukhusets laborierverksamhet (KUL), 2015

Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Huddinge

Danderyds sjukhus AB

Södersjukhuset AB

Kostnad bårhusplats: 5 033 kronor exkl. moms

St Görans sjukhus AB, Unilabs AB, 2015

Kostnad bårhusplats: 4 310 kronor exkl. moms, 5188,75 kronor med moms

Norrtälje sjukhus, Tio Hundra AB, 2015

Kostnad bårhusplats: 7 200 kronor exkl. moms

Södertälje sjukhus AB, 2015

Kostnad bårhusplats: 4 434 kronor exkl. moms

En årlig uppräknings av kostnaden sker i enlighet med SKL's prisindexuppräknings. LPi-K Unilabs AB indexuppräknings sker vid varje årsskifte enligt vårdprisindex, vpi ca 2%

Rätten att påföra kommun ev. tillkommande moms tillkommer vårdgivaren.

Balsamering av avlidna inom landstinget utförs mot en avgift som är beslutad av landstingsfullmäktige och en årlig indexuppräknings sker. För 2015 är kostnaden 805 kronor exklusive moms. Kostnaden för balsamering debiteras dödsboet.

4. Tillgänglighet

Respektive vårdgivare ska informera om sina öppettider och regelverk för kommunens transportör.

5. Fakturering

Fakturan får endast avse ersättning inom ramen för avtalet. Fakturan får inte avse oavslutade tjänster. All fakturering under avtalet sker månadsvis i efterskott med undantag för vad som särskilt anges i överenskommelsen. Fakturerat pris för tjänsterna ska följa detta avtal.

6. Betalningsvillkor

Fakturering sker månadsvis i efterskott. Betalning sker 30 dagar efter fakturans ankomstdag och godkännande. Rätten till ersättning har förfallit om kravet inte har fakturerats tre (3) månader efter det att tjänsten avslutades. Dröjsmålsränta enligt räntelag stadgad räntesats.

** Med Vårdgivare avses landsting/kommun i fråga om sådan hälso- och sjukvård som landstinget eller kommun har ansvar för samt annan juridisk person eller enskild näringsidkare som bedriver hälso- och sjukvård

*** Separat avtal föreligger mellan Norrtälje sjukhus Tiohundra AB och Tiohundra Vårdbolaget (SON).

7. Ansvar för skada eller förlust

Stockholms läns landsting tar inget ansvar för medföljande persedlar eller värdesaker som medföljer den avlidne i samband med transport från boendet till aviserat bårhus.

8. Force majeure

Part är befriad från påföljd för underlåtenhet att fullgöra viss förpliktelse enligt Avtalet, om underlåtenheten har sin grund i krig, strejk, lockout, brand, översvämning, knapphet på transporter eller energi, myndighets åtgärd, nytillkommen eller ändrad lagstiftning eller annan omständighet som ligger utanför ifrågavarande parts kontroll och omständigheten förhindrar eller försenar fullgörandet av förpliktelsen ("Befrielsegrund").

Part som påkallar Befrielsegrund enligt stycket ovan ska utan dröjsmål skriftligen meddela den andra parten därom. Part ska vidta skäligen ansträngningar för att mildra omfattningen och effekten av Befrielsegrund.

Part ska återuppta fullgörandet av de förpliktelser som förhindrats eller försenats så snart det praktiskt kan ske. För det fall Befrielsegrunden varar mer än två månader, har den andra parten rätt att skriftligen säga upp

Avtalet till omedelbart upphörande. Vid sådan uppsägning har ingen av parterna rätt till ersättning av den andra parten.

Vårdgivaren är dock skyldig att fortsätta utföra Uppdraget under bl.a. kris- och katastrofläge enligt p 12 "Allvarlig händelse med ändrat beredskapsläge, extraordinär händelse och höjd beredskap" i Allmänna villkor.

9. Tvist

Tvist med anledning av detta avtal ska slutligt avgöras av svensk allmän domstol med tillämpning av svensk lag. Utföraren får inte avbryta eller uppskjuta fullgörandet av de prestationer som avtalats under åberopande av att tvisteförfarande inletts eller pågår.

10. Uppföljning

Erfarenheterna av denna överenskommelse och dess rutiner ska följas upp årligen och avvikelserapportering ska ske enligt bårhusens lokala avvikelshanteringsrutiner.

11. Revidering

Revidering, och kontinuerlig uppdatering utifrån gällande författningar och lagstiftning, av denna överenskommelse sker i samråd med KSL och SLL.

12. Avtalstid, uppsägning och omförhandling

Detta avtal träder i kraft från och med parternas undertecknande och gäller tills vidare.

Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om sex (6) månader.

Vid avtalslöst tillstånd ska ersättning till leverantören fortsätta betalas av kommunen till dess ny överenskommelse trätt i kraft.

Överenskommelsen har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Datum _____

Datum _____

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Sjukvårds- och omsorgsdirektör
TioHundra Vårdbolaget

Karolinska Universitets sjukhuset, KUL
Vårdgivare

Unilabs AB
Vårdgivare

Södertälje sjukhus AB
Vårdgivare

Norttälja sjukhus, TioHundra AB
Vårdgivare

Botkyrka

Namn

Underskrift

Titel

Danderyd

Namn

Underskrift

Titel

Ekerö

Namn

Underskrift

Titel

Haninge

Namn

Underskrift

Titel

Fortsättning nästa sida.

Järfälla

Namn

Underskrift

Titel

Lidingö

Namn

Underskrift

Titel

Nacka

Namn

Underskrift

Titel

Norrtälje

Namn

Underskrift

Titel

Nykvarn

Namn

Underskrift

Titel

Nynäshamn

Namn

Underskrift

Titel

Salem

Namn

Underskrift

Titel

Sigtuna

Namn

Underskrift

Titel

Sollentuna

Namn

Underskrift

Titel

Soina

Namn

Underskrift

Titel

Stockholm

Namn

Underskrift

Titel

Sundbyberg

Namn

Underskrift

Titel

Fortsättning nästa sida.

Södertälje

Namn

Underskrift

Titel

Tyresö

Namn

Underskrift

Titel

Täby

Namn

Underskrift

Titel

Upplands-Bro

Namn

Underskrift

Titel

Upplands Väsby

Namn

Underskrift

Titel

Vallentuna

Namn

Underskrift

Titel

Vaxholm

Namn

Underskrift

Titel

Värmdö

Namn

Underskrift

Titel

Österåker

Namn

Underskrift

Titel

TioHundra, Norrtälje

Namn

Underskrift

Titel

Vårdgivare

Dödsboutredare
Kommun

Underlag till kommunens dödsboutredare för tillfällig förvaltning av dödsbo när det saknas företrädare för dödsboet

Den avlidne:

Personnummer	Man ☐ Kvinna ☐
Namn	
Adress	

Ansvarig läkare för omhändertagande av avliden lämnar härmed en skriftlig anmälan till kommunens dödsboutredare, för vidare handläggning, då den avlidne saknar någon som kan företräda dödsboet, (Ärvdabalken 1958:637)

Den avlidne har omhändertagits i enlighet med landstingets rutiner och kan kistläggas omgående av begravningsentreprenör för fortsatt omhändertagande i bisättningslokal hos Kyrkogårdsförvaltningen, Svenska kyrkan eller motsvarande i avvaktan på gravsättning. Enligt Begravningslagen ska gravsättning/kremering ske inom en månad från det att döden inträffade.

Namn

Tjänstetitel

Information från bårhuset

Kontaktperson
Telefon, mejl, fax
Plats för omhändertagande

Den av kommunen vidtalade begravningsentreprenören ska kontakta bårhusansvarig inför kistläggning och hämtning.

Avhämtning kan ske, datum
Balsamering har skett, datum
Personliga tillhörigheter att utkvittera:
Kläder finns ☐ Värdesaker finns ☐
Övrigt :

12. Avtalstid, uppsägning och omförhandling

Detta avtal träder i kraft från och med parternas undertecknande och gäller tills vidare.

Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om sex (6) månader.

Vid avtalslöst tillstånd ska ersättning till leverantören betalas in till dess ny överenskommelse trätt i kraft.

Överenskommelsen har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit varsitt.

Datum _____

Datum _____

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Namn

Underskrift

Titel

Sjukvårds- och omsorgsdirektör
TioHundra Vårdbolaget

Karolinska Universitets sjukhuset, KUL
Vårdgivare

Unilabs AB
Vårdgivare

Södertälje sjukhus AB
Vårdgivare

Välj kommun

- Botkyrka
- Danderyd
- Ekerö
- Haninge
- Huddinge
- Järfälla
- Lidingö
- Nacka
- Norrtälje
- Nykvarn
- Nynäshamn
- Salem
- Sigtuna
- Sollentuna
- Solna
- Stockholm
- Sundbyberg
- Södertälje
- Tyresö
- Täby
- Upplands-Bro
- Upplands Väsby
- Vallentuna
- Vaxholm
- Värmdö
- Österåker
- TioHundra